

„NORMÁLNÍ PROVOZ? TEN JE V NEDOHLEDNU“

ŘEDITEL ND BRNO GLASER NEOČEKÁVÁ BRZKÝ RESTART DIVADEL STRANA 5

metro

Středa, 21. října 2020

Č. 196, www.metro.cz

Volný prodej 6 Kč

/ ostatní distribuce

Svátek slaví: Brigita

mojemetro f denikmetro

Chytré náramky teď hlídají stav pacienta

Epilepsie, alzheimer, parkinson. Naděje na zlepšení situace nemocných lidí nabízejí moderní technologie. **Projekt.** Právě je ve fázi testování, ze svých rozpočtů ho financují Jihomoravský kraj a město Brno STRANA 2

Pravěké pohřebiště. Našly se kostry, ale i bronzová spona, šperky a meč

Archeologové našli při záchranném výzkumu v Brně-Horních Heršpíicích pravěké pohřebiště s devíti kostrovými hroby. Spolu s lidskými ostatky objevili také bronzovou sponu, šperky a meč. „Právě nálezy těchto předmětů pomohly odborníkům datovat pohřebiště do 4. století před naším letopočtem,“ řekl Jiří Zupalík z Ústavu archeologické památkové péče, který výzkum prováděl. Všechny nalezené předměty mají v současné době v péči konzervátoři, ti je očistí a ošetří proti dalšímu poničení. Lidské ostatky zkoumají antropologové, kteří se snaží zjistit, zda patřily mužům, nebo ženám, jakými nemocmi pohřbení trpěli či jaká byla příčina jejich úmrtí.

20196

9 771211 781002

Podporují je města i kraj

Chytré náramky hlídají stav pacienta. Ten díky nim může předejít některým krizovým situacím.

Epilepsie, Alzheimerova choroba či Parkinsonova nemoc. Onemocnění výrazně ovlivňují kvalitu života pacientů. Naději na zlepšení situace nabízejí moderní technologie, konkrétně například v podobě chytrých náramků, které monitorují aktuální zdravotní stav pacienta. Projekt, jenž je nyní ve fázi testování, financují ze svých rozpočtů Jihomoravský kraj a město Brno.

Chytré náramky nabízejí nepřetržitý dohled nad zdra-

votním stavem pacienta – monitorují srdeční činnost, ale také třeba frekvenci užívání léků. Díky nošení chytrého zdravotního náramku tak může pacient předcházet některým krizovým situacím. Pokud taková nastane, náramek okamžitě zalarmuje pečující členy rodiny či přímo zdravotnickou záchranou službu.

„Brno chce testovat a uplatňovat v praxi různá smart řešení, která lidem zjednoduší život. V této souvislosti se nejčastěji mluví o energetice, nakládání s vodou či odpady nebo o dopravě. Stejně dobře se ale mohou smart technologie uplatnit i ve zdravotnictví,“ říká k projektu náměstek primátorky Petr Hladík.

V letošním roce byl zahájen pilotní projekt náramků pro pacienty s Alzheimerovu chorobou, Parkinsonovu ne-

mocí a s epilepsií starších osmnácti let.

„V roce 2021 zapojíme i Dětskou nemocnici do projektu náramků pro epileptiky mladší osmnácti let,“ zmiňuje další plán předseda správní rady nadačního fondu Neurosmart Michal Kurečka. Ze strany rodičů je dle něj o náramky velký zájem.

Ohlas je pochopitelný. Data získávaná díky náramku dokážou na základě monitoringu tepové frekvence, variability srdečního rytmu a odporu kůže detekovat epileptické záchvaty, což je pro pacienta i jeho blízké obrovským přínosem. V případě záchvatu se pacientům dostane rychlejší pomoci, získávají větší jistotu a svobodu. Přesné informace o frekvenci záchvatů mají efekt pro ošetřujícího neurologa i pro úpravu medikace. **RADEK BABIČKA**

Chytré zdravotní náramky

NF NEUROSMART

Jednání s pojišťovnamí

Po ukončení pilotního projektu chce nadační fond jednat se zdravotními pojišťovnami o zahrnutí do úhradové vyhlášky a přijetí tohoto moderního konceptu jako standardního postupu při léčbě pacientů.

- „Všeobecná zdravotní pojišťovna si je vědoma budoucí potřeby rozvoje inovativních metod a telemedicíny jako

nových trendů ve zdravotnictví. Na základě výstupů, výsledků a podrobných analýz pilotního projektu je připravena se v souladu s odbornými společnostmi a ministerstvem zdravotnictví podílet na jejich případné standardizaci v systému veřejného zdravotního pojištění,“ předestírá ředitelka regionální pobočky Všeobecné zdravotní pojišťovny v Brně Petra Pevná.

INZERCE

STAŇTE SE SOUČÁSTÍ
NAŠEHO TÝMU
V MODŘICÍCH

OPERÁTOR VE VÝROBĚ

mzda až 33 000 Kč

- 8 nebo 12 hodinové směny
- HPP nebo brigáda
- vhodné pro ženy i muže

Potřebujete pouze pečlivost, zručnost a fyzickou zdatnost.
Ostatní Vás naučíme. ☺

Více info na www.kovolit.cz/kariera

NABÍZÍME:

- ✓ Docházkové prémie
- ✓ Týden dovolené navíc a prac. úvazek 37,5 hod/týdně
- ✓ Široký výběr dotovaného stravování, firemní tarify a další benefity
- ✓ Zkušený tým – vhodné i pro absolventy
- ✓ Bezproblémové spojení MHD a IDOS.

KOVOLIT

tel.: 532 157 450
personalista@kovolit.cz

Kovolit, a. s., Nádražní 344, 664 42 Modřice, tel.: +420 532 157 111, www.kovolit.cz

Aplikace. MUNI se snaží pomáhat

Dobrovolnické centrum Masarykovy univerzity (MUNI) zpřístupnilo novou mobilní aplikaci MUNI pomáhá. Je určena pro chytré mobilní telefony a přináší přehled poptávaných služeb. „Uživatel může zapnout mód Dobrovolník a sám definovat své možnosti a formy nabízené pomoci,“ řekla mluvčí univerzity Tereza Fojtová.

„Může měnit nastavení svého profilu, určit i přidat lokalitu, kde se aktuálně nachází, změnit si dobrovolnickou preferenci třeba z doučování na pomoc s nákupy a zapnout, zda je aktivní, nebo neaktivní. Tedy určit čas, kdy může přijímat notifikace o žádostech o pomoc,“ uvedl vedoucí Odboru vnějších vztahů a marketingu Masarykovy univerzity Jiří Uher. Možnost přepínání aktivity se hodí, například má-li dobrovolník z řad studentů zrovna přednášky, učí se na zkoušky.

Novinky se týkají také rozesílání notifikací z dobrovolnického centra. Podle toho, co si dobrovolník zadá do profilu, mu přijde na mobil upozornění na žádost o pomoc, která odpovídá

Ocenění a poděkování

Zpestření aplikace je sekce **Moje úspěchy**, do které koordinátoři centra budou zasílat ocenění a poděkování za poskytnutou pomoc.

- Aplikaci MUNI pomáhá lze stáhnout v Google Play i Apple App Store.

jeho zadání. Žádosti jsou doplněny o štítky, v nichž se zobrazuje urgence, časová náročnost a požadovaná odbornost. Mobilní aplikace je také v angličtině. V aplikaci je i sekce **Kde pomáhám**, v níž zapojení lidé přehledně vidí všechny svoje výpomoci. U vyřízené poptávky může dobrovolník také napsat, jak vše proběhlo či kolik mu aktivita zabrala času.

„Toto není veřejná informace, ale je to zpětná vazba pro naše centrum, zda vše proběhlo v pořádku,“ upřesnila koordinátorka projektu MUNI pomáhá Barbora Hauserová. **ČTK**

Rajhrad. Nová odbočka

Správa železnic vybuduje příští rok novou odbočku v Rajhradě na Brněnsku. Účelem je zlepšit dopravní kapacitu mezinárodního koridoru mezi Brnem a Břeclaví. Předpokládáné náklady

dosahují 319 milionů korun. Dotčený úsek využívá dálková doprava ve spojích do Bratislavy a Vídně i vnitrostátní rychlíková linka R13 z Brna do Olomouce přes Břeclav. **ČTK**

Nové parkoviště v Líšni má motivovat k přestupu na MHD

Půl dne vyjde na dvacku. Auto odstavíte a za čtvrt hodiny jste v centru.

Více než 220 parkovacích míst v režimu „Zaparkuj a jed“ nabízí od začátku října parkoviště v líšeňské Trnkově ulici u areálu Zetoru a studii České televize. Řidiči tu mohou nechat auto a dál do centra města pokračovat městskou hromadnou dopravou (MHD).

Řidiči tu na první dvě hodiny zaparkují zdarma, za stání o délce dvě až 12 hodin dají 20 korun, pokud odjedou po 12 až 24 hodinách, zaplatí 100 Kč a za každých dalších 24 hodin opět 100 korun. „Nové parkoviště v Líšni je přímo u autobusové zastávky linky 58 a jen pár kroků od tramvajové zastávky Novolíš-

šeňská. Dostat se odsud přímo do centra Brna je tak otázkou čtvrt hodiny,“ říká brněnský radní pro dopravu Petr Kratochvíl. Aby byl přestup z auta do MHD pro řidiče maximálně přehledný, je parkoviště vybaveno infopanely dopravního podniku. Parkující tak rychle zjistí, kdy jim jede nejbližší spoj, a k dispozici tu mají i jízdenkový automat.

Pozemek získalo město do svého vlastnictví v roce 2018. Odkoupilo ho od společnosti Zetor za 31 milionů korun. Opravy parkovací plochy a chodníků realizovaly Brněnské komunikace v rámci běžné údržby. Město pak zajistilo samotné technologie, tedy především závorový a kamerový systém, a vybudování nového veřejného osvětlení – vše za cenu 10 milionů korun. Finance čerpal z fondu mobility, do něhož putují peníze vybrané za rezidenční parkování. Plánované zpro-

Počet volných míst oznamuje tabule u vjezdu na nové záchytné parkoviště.

MMB

voznění letos na jaře zbrzdila pandemie covidu-19.

Na dalších záchytných parkovištích město pracuje. Nej-

dále je příprava parkovacího domu v Šumavské ulici, kde se začíná s projektovou dokumentací pro stavební povole-

ni. K dalším prověřovaným lokalitám patří i ulice Bítešská, Purkyňova a Jemelkova nebo nádraží Královo Pole. **BAB**

INZERCE

Váš spolehlivý dodavatel plynu a elektřiny

SPP

www.spp.cz

Podržíme vás
i v době krize

Vědci z Brna vyvinuli unikátní řešení kloubních implantátů

Náhrada jen v nezbytně nutném rozsahu vzniká na míru na základě modelu z CT snímků.

S originálním způsobem řešení celosvětového problému opotřebených kloubů přišli výzkumníci z Ústavu strojírenské technologie Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně. Jejich design a technologie nahrazují opotřebený či poškozený kloub jen v nezbytně potřebném rozsahu, zachovávají maximum pacientovy kostní hmoty a jako první na světě dodávají kloubu potřebnou pružnost.

Operace poškozených nebo opotřebených kloubů patří mezi nejčastější chirurgické výkony. Pro pacienta se přitom jedná o náročný zásah do organismu. V současnosti se musí kost upravit na míru zvolenému implantátu, pacient tak lokálně v relativně velkém rozsahu přichází i o zdravé části tkáně. Kovové náhrady navíc neumí zajistit dostatečné odpružení a mohou způsobovat sekundární zdravotní problémy jako odumírání kostní hmoty v místě implantátu či bolesti zad.

„Když jsem se v roce 1997 během svého působení ve Velké Británii poprvé seznámil s operací kolene, byl jsem jako laik doslova šokován tím, jak velkému zásahu do lidského těla dochází. Od té

doby jsem přemýšlel, jak vyřešit kloubní implantáty, jež se přizpůsobí na míru pacientovi, nikoli naopak. Dlouhá léta jsem si myslel, že snad už nic nového nevymyslíme, ale naše finální řešení je originální a na vysoké technologické úrovni,“ říká Miroslav Píška z Ústavu strojírenské technologie FSI VUT, který na vynálezu se svým týmem pracoval více než dvacet let.

Oproti současným řešením se design implantátu vyvinutý na VUT s vysokou přesností podřizuje skutečnému kloubu pacienta, kde nahrazuje chrupavku a nekrotickou kostní tkáň, a nikoli naopak, že by se podle hotového implantátu upravoval kloub pacienta. Vzniká totiž na míru na základě modelu, který vychází z CT snímků pacientova kloubu. Nový implantát je také výrazně lehčí než ty stávající, a přitom je dostatečně pevný a odolný. Roky práce zabralo vědcům hledání vhodného materiálu a technologie.

„Přibližně před deseti lety se u nás zkoušely ve spolupráci s českými firmami laserové technologie 3D tisku, ale ty neskončily příliš povzbudivě. Vhodná se ukázala až aplikace 3D tisku z titanové slitiny ve vakuu pomocí elektronového paprsku,“ říká spoluautorka vynálezu Katrin Bučková, která na výzkumu pracovala jako studentka, a výzkum se stal i nosným tématem pro její bakalářskou a diplomovou práci. „Definitivně rozhodla analýza úspěšných únavových zkoušek, při nichž vzorky vydržely i 13 milionů cyklů bez porušení,“ dodává spoluautorka vynálezu.

Samotný implantát obsahuje výztužné žebro, které mu dodává vysokou tuhost a odolnost proti poškození, třeba když odoperovaný člověk později upadne. Elasticita se

získává vhodným umístěním pružného členu – například ze silikonu – do sestavy protilehlého kusu.

„Jeho mechanické vlastnosti je navíc možné upravit dle hmotnosti pacienta a předpokládané dynamiky jeho chůze, což uleví mimo jiné také páteři,“ přidává další výhodu Píška. Vědecký tým už své řešení přihlásil k patentování. O využití vynálezu má nyní zájem několik ortopedických a veterinárních klinik. Výzkumníci nyní řeší další kroky, které by pomohly dostat nadějnou technologii do klinické praxe.

RADEK BABIČKA
dopisy@metro.cz

Miroslav Píška z Ústavu strojírenské technologie FSI VUT

Nové kloubní implantáty

2x IGOR ŠEFR

INZERCE

VÍKA VÍKA
Jazyková škola
Výuka přímo v centru města
Masarykova 31 • 602 00 Brno
☎ 542 221 578, 603 776 978
agentura@vika.cz • www.vika.cz

EKOLOGICKÁ LIKVIDACE VOZIDEL
IB-MET
Odtah + doklad o likvidaci zdarma – ihned
výkupní cena dle hmotnosti vozidla
Volejte po - pá od 8.00 do 16.00 hodin - 724 731 959
NONSTOP - 731 566 786, www.ib-met.cz

Mohyla míru. U památníku by ještě letos měly mít zastávku autobusy

U památníku Mohyla míru, který připomíná oběti bitvy u Slavkova, bude nová autobusová zastávka a parkovací stání pro zájezdové autobusy. Schválili to jihomoravští radní. „Návštěvníci jsou při svém zájmu navštívit tuto kulturní památku dosud vázání buď na vlastní dopravní prostředky, nebo na hromad-

nou dopravu, která však nezajíždí přímo do areálu památníku, ale končí v asi 1,5 kilometru vzdálené zastávce Prace-náves,“ uvedl radní pro dopravu Petr Hýbler. Ze zastávky pak museli lidé po krajnici silnice do kopce.

Nová zastávka by měla vzniknout ještě letos, přijde na 730 tisíc korun. Kromě za-

stávky se skleněným přístřeškem přibude i chodník na nástupiště zastávky a parkovací stání pro zájezdové autobusy. „Dojde i k úpravě dopravního značení a k odstranění dřevin na vnitřní straně směrového oblouku silnice III/4176, aby byl zajištěn výhled pro výjezd autobusů,“ dodal Hýbler. **ČTK**

Krátké

Bez náhrady

Brněnská muzejní noc se letos kvůli pandemii koronaviru a souvisejícím omezením neuskuteční. Původně se měla konat na jaře, pořadatelé ji pak přeložili na 14. listopadu. Nyní se rozhodli, že akci s mnohatisícovou návštěvností pro letošek zruší bez náhrady, a hledají nový termín v roce 2021. Na Brněnské muzejní noci se každoročně podílí desítky kulturních institucí v Brně a blízkém okolí.

Brno Šalinou 2

Brněnský dopravní podnik prodává druhé vydání hry Brno Šalinou. Deskovou hru si lidé poprvé mohli zahrát od loňského listopadu, kdy se všech 2000 kusů vyprodalo za měsíc. Nová verze obsahuje také nápady a připomínky od samotných hráčů. **ČTK**

„Zase kus od cílové pásky“

Ředitel Glaser neočekává brzký restart divadel.

Národní divadlo Brno čeká zásadní revize zveřejněných hracích plánů všech tří souborů. Vedení nepředpokládá, že by divadlo mohla za dva nebo tři týdny znovu otevřít a začít hrát. „Ostatně vládní představitelé přidávají obden další a další uzávěry společnosti, takže návrat k alespoň trochu normálnímu provozu je v nedohlednu,“ uvedl ředitel divadla Martin Glaser.

Největší brněnské divadlo v tuto chvíli na základě vládních nařízení zcela zastavilo zkoušky pěveckého sboru, což limituje přípravu baletního titulu Beethoven a opery Eugen Oněgin.

„Pěvci mohou zkoušet v maximálním počtu pěti

lidí, takže probíhají individuální korepetic. V baletu a činohře se ovšem dál zkouší, to žádné předpisy nezakazují, jde o běžný výkon práce,“ uvedl Glaser.

Podobně jako při jarním lockdownu české kultury, i nyní se uzavření divadel přišlo v situaci, kdy jsou některé inscenace kousek od cílové pásky a jiné ve velmi pokročilém stadiu připravenosti.

„Očekávané inscenaci Kunderovy hry Majitelé klíčů zbývá do premiéry pouhých osm zkoušek. Podobně je téměř nazkoušený balet Beethoven. Další inscenace – činoherní Racek a Nikdo – zase mají téměř vyrobené kulisy a kostýmy,“ uvedl Glaser. Ve skladech stále čeká zcela hotová operní inscenace Řecké pašije. „Tu divadelníci dovedli do poslední generální zkoušky. Její premiéra byla odložena už třikrát a zůstává v nedohlednu,“ uzavřel Glaser. **ČTK**

Martin Glaser, ředitel Národního divadla Brno

MAFRA

Life! Až příští rok, nejlépe v plné síle

Festival Life!, který se tradičně koná na brněnském výstavišti, letos nebude. Pořadatelé Veletrhy Brno se akcí rozhodly zrušit kvůli opatřením souvisejícím s koronavirem. „Chceme zachovat stejnou kvalitu festivalu, a bez dostatečného počtu lidí to není možné,“ řekl mluvčí firmy Jaroslav Bílek. „Je to festival, ten nejde udělat v omezeném počtu lidí. Nechceme zničit jeho dobré jméno. Počkáme na příští rok a uspořádáme ho v plné síle. Zatím jsme do přípravy vložili peníze v řádu několika tisíc,“ dodal Bílek.

Festival byl naplánovaný na 6. až 8. listopadu. Life! loni spolu s veletrhem Caravanning Brno navštívilo přes 50 tisíc lidí. „Veletrh karava-

Veletrhy Brno

Zatím fungují v úsporném režimu, drtivou většinu akcí naplánovaných na letošek musely zrušit. Společnost propouští až 30 procent zaměstnanců.

- Pouze provozní náklady, bez započítání nákladů na mzdy, jsou měsíčně přibližně 14 milionů korun. Jejich ekonomické kondici má pomoci také prodej některých nemovitostí.

nů se uskuteční, pokud se situace zlepší. Bude záležet na aktuálních opatřeních,“ doplnil Bílek. **ČTK**

Brněnská šestnáctka. Zatím zvažují prosinec

Mezinárodní festival krátkých filmů Brněnská šestnáctka se v plánovaném říjnovém termínu neuskuteční. Pořadatelé zvažují přesun akce na začátek prosince. Důvodem jsou aktuální státní opatření proti šíření koronaviru. Další variantou je částečně nebo úplně přesunout pře-

hlídky do on-line prostoru. Jedenašedesátý ročník festivalu s podtitulem Uprostřed ničeho měl začít 14. října. Hlavní součástí festivalu je mezinárodní soutěž obesílaná amatérskými filmaři, studenty filmových škol a dalšími autory z celého světa. Více najdete na brno16.cz. **ČTK**

INZERCE

Travesti show Techtle Mechtle a Kočky v novém pořadu „Nemocnice na pokraji zkázy, míří na brněnskou Musilku!“

Aktuálně neúspěšnější česká travesti show přijíždí do Brna, s novým zábavným pořadem nazvaným „NEMOCNICE NA POKRAJI ZKÁZY,“. Každý si vyzkoušel za život už několikrát roli pacienta na vlastní kůži. Málo kdo ale ví, jak to chodí z té druhé strany. Zdravotní sestřička Jiřina je sice od rány, pacienti jí často lezou krkem, ale i přesto má svoji práci ráda. Zábavný pořad protkaný vtipnými scénkami z nemocničního prostředí, plný známých melodií a písniček, s výpravou více než 70ti kostýmů a divadelní scénou - to je „NEMOCNICE NA POKRAJI ZKÁZY,“.

Travesti revue Techtle Mechtle a Kočky je aktuálně neúspěšnější českou travesti skupinou a většina jejich pořadů je vyprodána dlouho dopředu.

Kromě v nových tvářích se můžete těšit i na nejmenšího travesti umělce - v Brně dobře známou - slečnu Sašu!

Předprodej vstupenek již nyní on-line v síti SMS ticket - www.smsticket.cz

nebo osobně:

Brno - Dům Pánů z Lipé - Student Agency, Brno - Informační centrum To Je Brno

V případě, že se akce neuskuteční z důvodu vládních opatření, bude oznámen náhradní termín. Zakoupené vstupenky zůstanou v platnosti, případně budou vráceny pokud Vám nebude vyhovovat náhradní termín. O peníze tedy rozhodně nepřijdete :-)

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ČESKÁ TRAVESTI SHOW
TECHTLE MECHTLE & KOČKY MÍŘÍ DO BRNA!
KS OMEGA (MUSILKA) BRNO - HUSOVICE | 21. 11. 2020 OD 19:00 HODIN
 PŘEDPRODEJ ON-LINE WWW.SMSTICKET.CZ (OSOBNĚ - DŮM PÁNŮ Z LIPÉ, INDIES, INFORMAČNÍ CENTRUM TO JE BRNO, KD RUBÍN)
 f TECHTLE MECHTLE REVUE - TRAVESTI SHOW / WWW.TECHTLEMECHTLEREVUE.CZ

Nominace. I pro divadla z Brna

Pětadvacet inscenací, hereckých výkonů a dalších aktivit v oblasti tuzemského divadla má nominace na Ceny Divadelních novin za sezonu 2019/2020. O nominacích rozhodla porota složená z 28 divadelních kritiků, publicistů a osobností, výsledky mají být známy 2. listopadu. „Kvůli koronaviru se počítá spíše s vyhlášením on-line,“ řekla za pořádající Divadelní noviny Anna Černá.

V čínohře je nominovaná Kamila Polívková za režii inscenace Prezidentky, kterou uvádí brněnské HaDivadlo, Jan Mikulášek za režii inscenace Don Quijote z brněnské Husy na provázku a Jan Nebeský za režii inscenace Zahradníček / Vše mé je tvé, kte-

rou uvádí Divadelní spolek Jedl. Komunistickým režimem pronásledovaného básníka Zahradníčka v ní hraje Alexandr Rašilov, který je za tuto roli nominován v kategorii herecký výkon.

V ní se objevuje i titul Don Quijote, za roli moderátora v této inscenaci má nominaci Dušan Hřebíček. Nominováni jsou také Jakub Albrecht za roli Františka Filipa v inscenaci Bezruký Frantík, Karel Dobrý za roli Franze Kafky v inscenaci Malý stvořitel a Marie Ludvíková za roli Erny v inscenaci Prezidentky.

Kategorie hudební divadlo má čtyři nominace, dvě směřují do Brna – Davidu Radokovi a Marku Ivanovičovi za režii a hudební nastudování in-

scenace Monument, kterou uvádí Národní divadlo Brno, na stejnou scénu míří nominace Jiřímu Heřmanovi a Robertu Kružíkovi za režii a hudební nastudování inscenace Růžový kavalír. Nominovaná je také Linda Keprtová za režii a Martin Doubravský za hudební nastudování inscenace Příhody lišky Bystroušky, kterou uvádí Divadlo F. X. Šaldy Liberec, a Marián Amsler za režii inscenace Lazarus, již připravila Městská divadla pražská.

Ceny Divadelních novin se udílejí na základě hlasování kritiků a publicistů. S Cenami divadelní kritiky (dříve cenami Alfréda Radoka) patří k prestižním domácím divadelním oceněním.

Méně operací u svaté Anny

Fakultní nemocnice u svaté Anny minulý týden otevřela další odběrové centrum, kde testuje lidi na covid-19. Navíc omezila i plánované operace na ortopedii nebo plánované zákroky kardiologické a chirurgické. Podle mluvčí nemocnice Dany Lipovské jsou to například operace křečových žil nebo plánované koronarografie u pacientů s nízkým stupněm anginy pectoris.

ČTK

metro

**MOJE RANNÍ
DÁVKA
INFORMACÍ**

„Loni to bylo slabé, teď denně zpracujeme i dvě tuny jablek“

V moštárně vyrábí také cider, který připomíná víno.

Přes tunu jablek denně projde lisem v brněnské moštárně Cidérka. Část čerstvě jablečné šťávy slouží k výrobě cideru, tedy kvašeného moštu, který svou chutí podle majitelky moštárny Zuzany Kameníkové připomíná trochu víno typické pro jižní Moravu. „Vycházíme z francouzského cidre, ale nesnažíme se jej kopírovat úplně. Říkáme, že vyrábíme náš, moravský cider,“ říká majitelka, která moštárnu obsluhuje spolu s dvěma pomocníky.

Provozovna nedaleko zoologické zahrady v Bystrci stojí už řadu let. Teprve před rokem si ji ale pořídili manželé Kameníkové s kamarády a obnovili starý lis. Ten brzy

přestal stačit náporu jablek, a tak jej od letošního roku nahradil modernější stroj. „Původně jsme chtěli mít prostor pro výrobu cideru, kterému se manžel již několik let věnoval doma na zahradě. Ukázalo se ale, že lidé mají velký zájem i o čerstvý mošt. Loňská sezona byla slabá, protože jsme se rozjžděli, lidé o nás ještě tolik nevěděli. Letos v září už jsme zpracovávali 300 až 600 kilogramů denně, nyní je to tuna až dvě,“ pochvaluje si obchodnice.

Kromě vlastního moštu a cideru, který rozvážá do brněnských restaurací či kaváren, zpracují také ovoce, které si dovezou lidé. „Letos přijíždí i s 250 kilogramy jablek. Pokud jsou tvrdá a kvalitní, vylisujeme z nich až 70 procent šťávy, pokud jsou moučná, tak třeba jen 30 procent. Záleží to na odrůdách, a kdy jsou posbíraná,“ vysvětluje odbornice.

Zuzana Kameníková

Jablka je v moštárně nejdříve třeba zvažít a důkladně omýt. Nesmí mezi nimi být plesnivě kusy. Následně putují celá do drtičky, ze které vypadne drť na plátýnka. Obsluha přístroje je vloží do hydraulického lisu. Lis zvládne až 600 kilogramů za hodinu. Z vylisovaných plátýnek vyteče šťáva, jež se zcedí a je při-

pravená pro zákazníky. Pastelizaci pro zákazníky právě testují. „Lidé jsou na to zvyklí. Přivezou 150 kilogramů jablek, dostanou 120 litrů moštu, ale tak velký mrazák třeba nemají a všechno nerozdají,“ poznamenává Kameníková.

Výroba cideru je o něco složitější, celý proces se děje ve vedlejší místnosti jen o pár metrů dál. „Cider vzniká kvašením moštu, je to výrobně velice podobné výrobě kvalitního vína. Čerstvý mošt přelijeme do nerezových sudů, kde jej číříme a následně naočkovujeme vinnými kvasinkami. Ty v cideru připomenou chuť vína. Mám ráda svěží cider a líbí se mi to s ohledem na moravskou oblast. Děláme speciály rozkvašené spontánně, jako naturální vína, jablečnými kvasinkami, které způsobí chuť, na niž jsme zvyklí například u španělského cideru. Týden až dva to ne-

cháme kvasit při teplotě asi deset stupňů. Poté teplotu snížíme zhruba na tři stupně. Následně nápoj několik měsíců zraje. Potom jej lehce dosíříme a sytíme. Pak je hotový,“ popsala. Výroba cideru trvá v bystrcké moštárně zhruba dva měsíce, může to být ale i rok. Mladší cider je podle Kameníkové sladší. „Musíme jej ale průběžně ochutnávat, aby se nic nepokazilo. Z jedné várky nám jednou vznikl spontánně kvašený mošt, který jsme nestihli naočkovat vinnými kvasinkami, a vytvořily se tam ty jablečné. Postupně jsme se tak dopracovali ke speciálu Špaček,“ prozrazuje žena.

Zájem o cider, myšleno ten řemeslný, se podle ní postupně zvyšuje, a to i mezi staršími generacemi. V budoucnu chce vyrábět také limonády založené na jablečném moštu nebo perry, který vzniká kvašením hrušek. **ČTK**

Slévání jablečného moštu do demižonu

2x ČTK

INZERCE

LOHMANN & RAUSCHER

Společnost Lohmann & Rauscher, s. r. o. patří mezi přední světové dodavatele zdravotnických a hygienických výrobků

hledá do svého týmu vhodné kandidáty / kandidátky na pozice

- hlavní mechanik
- manipulační dělník - balič
- dělnice ve zdravotnické výrobě

Co vám můžeme nabídnout:

- zázemí prosperující mezinárodní společnosti
- čisté pracovní prostředí
- pracovní poměr na dobu neurčitou
- možnost osobního rozvoje, jazykové vzdělávání
- dovolená nad rámec Zákoníku práce
- příplatky nad zákonnou výši
- kooperativní prémie
- prémie na letní dovolenou a Vánoce
- věrnostní odměny
- dotované stravování
- vitamínové balíčky
- tábory pro děti zaměstnanců
- firemní akce a benefity

Blíže informace k pozicím najdete na

<https://www.lohmann-rauscher.com/cz-cs/kariera/nase-nabidka-volnych-mist/>

Neváhejte a kontaktujte nás:

email: Erika.Fejfusova@cz.LRMed.com

tel.: +420 420 544 425 879

Lohmann & Rauscher, s.r.o., Bučovická 256, 684 01 Slavkov u Brna.

Dveře na celý život.

HÖRMANN
Dveřní a vratové systémy

**NOVINKA:
Interiérové
dveře**

NOVINKA: Dřevěné interiérové dveře Hörmann

- vysoce kvalitní dřevěné interiérové dveře s obložkovými zárubněmi
- NOVINKA: pohon dveří PortaMatic pro bezbariérový a komfortní průchod
- Duradecor Struktur s hmatatelnou povrchovou strukturou

Duradecor

Premium partner
českého
národního týmu

www.hormann.cz